



RADA EUROPEJSKA

Bruksela, 17 grudnia 2010 r.

EUCO 30/10

**CO EUR 21
CONCL 5**

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Dotyczy: **RADA EUROPEJSKA
16–17 GRUDNIA 2010 r.**

KONKLUZJE

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady Europejskiej (16–17 grudnia 2010 r.).

Przez cały czas trwania kryzysu podejmowaliśmy zdecydowane działania służące zachowaniu stabilności finansowej i wspieraniu przywracania trwałego wzrostu. Będziemy kontynuować te działania, a UE i strefa euro wyjdą z tego kryzysu silniejsze.

Perspektywy wzrostu są coraz pomyślniejsze, a podstawowe parametry europejskiej gospodarki są solidne. Wprowadzone w tym roku tymczasowe narzędzia stabilizujące okazały się użyteczne, ale kryzys pokazał, że nie możemy spocząć na laurach. Właśnie dlatego uzgodniliśmy dzisiaj tekst nieznaczącej zmiany Traktatu odnoszącej się do ustanowienia w przyszłości stałego mechanizmu służącego ochronie stabilności finansowej strefy euro jako całości. Zmiana ta powinna wejść w życie z dniem 1 stycznia 2013 r. Ponowiliśmy również nasze zobowiązanie do osiągnięcia – przed końcem czerwca 2011 roku – porozumienia w sprawie wniosków ustawodawczych dotyczących zarządzania gospodarczego, których celem jest wzmocnienie gospodarczego filaru unii gospodarczej i walutowej, a także zobowiązanie do dalszej realizacji strategii „Europa 2020”.

I. POLITYKA GOSPODARCZA

1. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie przedstawione przez jej przewodniczącego w związku z konkluzjami Rady Europejskiej z posiedzenia z 28–29 października 2010 r. Uzgodniła, że należy zmienić Traktat po to, by państwa członkowskie strefy euro mogły ustanowić stały mechanizm służący ochronie stabilności finansowej strefy euro jako całości (europejski mechanizm stabilizacyjny). Mechanizm ten zastąpi Europejski Instrument Stabilności Finansowej i europejski mechanizm stabilizacji finansowej, które będą obowiązywać do czerwca 2013 roku. W związku z tym, że nowy mechanizm ma służyć ochronie stabilności finansowej strefy euro jako całości, Rada Europejska uzgodniła, że art. 122 ust. 2 TFUE nie będzie już do tego celu potrzebny. Szefowie państw lub rządów postanowili zatem, że artykuł ten nie będzie wykorzystywany do tego celu.
2. Rada Europejska uzgodniła tekst projektu decyzji zmieniającej TFUE; projekt ten znajduje się w załączniku I. Postanowiła natychmiast rozpocząć uproszczoną procedurę zmiany przewidzianą w art. 48 ust. 6 TUE. Konsultacje ze stosownymi instytucjami należy zakończyć w terminie umożliwiającym formalne przyjęcie decyzji w marcu 2011 roku, zakończenie procedur zatwierdzających w poszczególnych krajach do końca 2012 roku i wejście decyzji w życie w dniu 1 stycznia 2013 r.

3. Rada Europejska zaapelowała również do ministrów finansów strefy euro i do Komisji, by do marca 2011 roku zakończyli prace nad uzgodnieniem międzyrządowym ustanawiającym przyszły mechanizm, które to uzgodnienie będzie ujmowało ogólne elementy określone w zatwierdzonym przez Radę Europejską oświadczeniu eurogrupy z dnia 28 listopada 2010 r. (załącznik II). Mechanizm ten będzie uruchamiany za porozumieniem państw członkowskich strefy euro w przypadku pojawienia się zagrożenia dla stabilności strefy euro jako całości.
4. Państwa członkowskie, w których obowiązuje waluta inna niż euro, będą zaangażowane w te prace, jeśli wyrażą takie życzenie. Mogą one podjąć na zasadzie *ad hoc* decyzję o uczestniczeniu w działaniach prowadzonych w ramach mechanizmu.
5. Rada Europejska zaapelowała o przyspieszenie prac nad sześcioma wnioskami ustawodawczymi w sprawie zarządzania gospodarczego – w oparciu o zalecenia grupy zadaniowej zatwierdzone w październiku br. i przy utrzymaniu ambitnych celów – tak, aby wnioski te można było przyjąć do czerwca 2011 roku. Z zadowoleniem przyjęła sprawozdanie Rady na temat traktowania systemowej reformy emerytalnej w kontekście paktu stabilności i wzrostu oraz zaapelowała, by sprawozdanie to znalazło odzwierciedlenie w szczegółowych założeniach realizacji zreformowanego paktu stabilności i wzrostu.
6. Przypominając o swoich konkluzjach z października 2010 roku, Rada Europejska z aprobatą przyjęła fakt, że Komisja zamierza przedstawić do czerwca 2011 roku wnioski dotyczące nowych wieloletnich ram finansowych, i wezwała instytucje do współpracy, tak by można było przyjąć te ramy w odpowiednim terminie.
7. Nowa strategia „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego nadal będzie wskazywać, jakie działania Unia i jej państwa członkowskie powinny podejmować w odpowiedzi na kryzys i w celu realizacji reform strukturalnych. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła postępy osiągnięte od czasu zainicjowania strategii, które prezydencja przedstawiła w stosownym sprawozdaniu.
8. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła oświadczenie szefów państw lub rządów strefy euro oraz instytucji UE (załącznik III).

◦
◦ ◦

II. INNE KWESTIE

9. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła przedstawione przez wysoką przedstawiciel pierwsze sprawozdanie z postępu prac omawiające stosunki Unii Europejskiej z jej partnerami strategicznymi. Na tej podstawie Rada Europejska zwróciła się do wysokiej przedstawiciel, by – w ścisłej współpracy z Komisją i Radą do Spraw Zagranicznych – kontynuowała te prace zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z września 2010 roku, definiując wspólne europejskie interesy i określając wszystkie możliwe sposoby ich realizowania. Rada Europejska będzie raz w roku dokonywała przeglądu postępów, a w razie potrzeby określała wytyczne. Rozpoczęcie funkcjonowania ESDZ i koordynująca rola tej służby stwarzają cenną możliwość zintensyfikowania wspomnianych prac.
10. Rada Europejska zatwierdziła konkluzje Rady z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie rozszerzenia i uzgodniła, że Czarnogóra otrzyma status kraju kandydującego.
11. Rada Europejska potępiła akty przemocy, które miały miejsce po drugiej turze wyborów prezydenckich w Republice Wybrzeża Kości Słoniowej, w szczególności użycie siły wobec ludności cywilnej w dniu 16 grudnia. Stanowczo wezwała wszystkie zainteresowane strony do zachowania powściągliwości w działaniach. Przypomniała o tym, że Międzynarodowy Trybunał Karny wyraził gotowość do osądzenia osób odpowiedzialnych za takie akty. Zaaapelowała do wszystkich przywódców w tym kraju, zarówno cywilnych, jak i wojskowych, którzy jeszcze nie uznali zwierzchnictwa demokratycznie wybranego prezydenta Alassana Ouattary, by to uczynili. Potwierdziła, że UE jest zdecydowana podjąć ukierunkowane środki ograniczające wobec tych, którzy nadal będą stać na przeszkodzie wypełnieniu suwerennej woli wyrażonej przez naród Republiki Wybrzeża Kości Słoniowej.
12. Rada Europejska wyraziła zadowolenie w związku z pomyślnymi wynikami konferencji COP 16 w Cancún, które są ważnym krokiem naprzód w światowych dążeniach do osiągnięcia uzgodnionego celu polegającego na ograniczeniu wzrostu temperatury na świecie do poziomu poniżej 2°, i z zadowoleniem odnotowała, że uzgodniona przez nią w marcu strategia została pomyślnie zrealizowana.

PROJEKT DECYZJI RADY EUROPEJSKIEJ

z dnia ...

**w sprawie zmiany art. 136 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do
mechanizmu stabilizacyjnego dla państw członkowskich, których walutą jest euro**

RADA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 48 ust. 6,

uwzględniając wniosek dotyczący zmiany art. 136 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
przedłożony Radzie Europejskiej przez rząd Belgii w dniu 16 grudnia 2010 r.,

[uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,¹]

[uwzględniając opinię Komisji Europejskiej,²]

[po uzyskaniu opinii Europejskiego Banku Centralnego,³]

¹ Opinia z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

² Opinia z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

³ Opinia z dnia ... (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 48 ust. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) zezwala Radzie Europejskiej, stanowiącej jednomyślnie po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Komisją i, w niektórych przypadkach, Europejskim Bankiem Centralnym, przyjąć decyzję zmieniającą wszystkie lub część postanowień części trzeciej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Decyzja taka nie może zwiększać kompetencji przyznanych Unii w Traktatach, a jej wejście w życie jest uzależnione od późniejszego jej zatwierdzenia przez państwa członkowskie zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.
- (2) Na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 28–29 października 2010 r. szefowie państw lub rządów zgodzili się co do tego, że państwa członkowskie powinny ustanowić stały mechanizm kryzysowy służący ochronie stabilności finansowej strefy euro jako całości i zwrócili się do przewodniczącego Rady Europejskiej o podjęcie konsultacji z członkami Rady Europejskiej w sprawie nieznaczonej zmiany Traktatu, która byłaby w tym celu niezbędna.
- (3) W dniu 16 grudnia 2010 r. rząd Belgii przedłożył – zgodnie z art. 48 ust. 6 akapit pierwszy TUE – wniosek dotyczący zmiany art. 136 TFUE polegającej na dodaniu ustępu umożliwiającego państwom członkowskim, których walutą jest euro, ustanowienie mechanizmu stabilizacyjnego, który będzie uruchamiany, jeżeli okaże się to niezbędne do ochrony stabilności strefy euro jako całości, i stanowiącego, że udzielenie wszelkiej niezbędnej pomocy finansowej w ramach tego mechanizmu będzie podlegało rygorystycznym warunkom. Jednocześnie Rada Europejska przyjęła konkluzje w sprawie przyszłego mechanizmu stabilizacyjnego (punkty 1–4).
- (4) Mechanizm stabilizacyjny zapewni narzędzie niezbędne do przeciwdziałania takim przypadkom zagrożeń dla stabilności finansowej strefy euro jako całości, jakie odnotowano w roku 2010, i dzięki temu przyczyni się do utrzymania stabilności gospodarczej i finansowej w samej Unii. Na posiedzeniu w dniach 16–17 grudnia 2010 r. Rada Europejska uzgodniła, iż w związku z tym, że mechanizm ten ma służyć ochronie stabilności finansowej strefy euro jako całości, art. 122 ust. 2 TFUE nie będzie już do tego celu potrzebny. Szefowie państw lub rządów uzgodnili zatem, że artykuł ten nie powinien być wykorzystywany do tego celu.

- (5) W dniu 16 grudnia 2010 r. Rada Europejska – zgodnie z art. 48 ust. 6 akapit drugi TUE – postanowiła skonsultować się w sprawie przedmiotowego wniosku z Parlamentem Europejskim i Komisją. Postanowiła również skonsultować się z Europejskim Bankiem Centralnym. [W dniach [.....], odpowiednio, Parlament Europejski, Komisja i Europejski Bank Centralny przyjęły opinie w sprawie wniosku.]
- (6) Zmiana dotyczy jednego z postanowień zawartych w części trzeciej TFUE i nie zwiększa kompetencji przyznanych Unii w Traktatach,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 136 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Państwa Członkowskie, których walutą jest euro, mogą ustanowić mechanizm stabilizacyjny uruchamiany, jeżeli będzie to niezbędne do ochrony stabilności strefy euro jako całości. Udzielenie wszelkiej niezbędnej pomocy finansowej w ramach takiego mechanizmu będzie podlegało rygorystycznym warunkom.,,.

Artykuł 2

Państwa członkowskie niezwłocznie notyfikują Sekretarzowi Generalnemu Rady zakończenie procedur służących zatwierdzeniu niniejszej decyzji zgodnie ze swoimi odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi.

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2013 r., pod warunkiem otrzymania przed tą datą wszystkich notyfikacji, o których mowa w akapicie pierwszym, lub – w przeciwnym wypadku – pierwszego dnia miesiąca następującego po otrzymaniu ostatniej z notyfikacji, o których mowa w akapicie pierwszym.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w

*W imieniu Rady Europejskiej
Przewodniczący*

OGÓLNE ELEMENTY PRZYSZŁEGO MECHANIZMU
OŚWIADCZENIE EUROGRUPY Z DNIA 28 LISTOPADA 2010 R.

„Niedawne wydarzenia pokazały, że problemy finansowe jednego państwa członkowskiego mogą szybko zagrozić stabilności makrofinansowej UE jako całości, rozprzestrzeniając się różnymi kanałami. Stwierdzenie to odnosi się zwłaszcza do strefy euro, w której gospodarki, a sektory finansowe w szczególności, są ze sobą blisko powiązane.

Przez cały czas trwania obecnego kryzysu państwa członkowskie strefy euro wykazywały się determinacją, by podejmować – w razie konieczności – zdecydowane i skoordynowane działania w celu ochrony stabilności finansowej w strefie euro jako całości i doprowadzić do powrotu wzrostu na stabilną ścieżkę.

Przed wszystkim ustanowiono Europejski Instrument Stabilności Finansowej po to, by – wraz z europejskim mechanizmem stabilizacji finansowej i Międzynarodowym Funduszem Walutowym – zapewnić szybkie i skuteczne wsparcie płynnościowe; wsparcie to byłoby udzielane na podstawie rygorystycznych programów korekty polityki gospodarczej i fiskalnej, które mają zostać zrealizowane przez odnośne państwo członkowskie i które mają zapewnić zdolność obsługi zadłużenia.

W dniach 28–29 października Rada Europejska uzgodniła, że konieczne jest ustanowienie stałego mechanizmu kryzysowego dla ochrony stabilności finansowej strefy euro jako całości. Ministrowie eurogrupy uzgodnili, że ten europejski mechanizm stabilizacyjny będzie się opierał na Europejskim Instrumencie Stabilności Finansowej i będzie mógł zapewniać pakiety pomocy finansowej państwom członkowskim strefy euro, z zastrzeżeniem spełnienia rygorystycznych warunków zgodnie z zasadami obecnego Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej.

Europejski mechanizm stabilizacyjny będzie stanowił uzupełnienie nowych ram wzmocnionego zarządzania gospodarczego w celu uzyskania skutecznego i ścisłego nadzoru ekonomicznego, który skupi się na zapobieganiu i znacząco zmniejszy prawdopodobieństwo wystąpienia kryzysu w przyszłości.

Zasady zostaną dostosowane tak, by w poszczególnych przypadkach umożliwić udział wierzycieli z sektora prywatnego w pełnej zgodności z politykami MFW. We wszystkich przypadkach, aby chronić pieniądze podatników i żeby dać prywatnym wierzycielom wyraźny sygnał, że ich roszczenia mają charakter podporządkowany względem roszczeń sektora oficjalnego, pożyczka w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacyjnego będzie posiadać status uprzywilejowany i będzie podporządkowana wyłącznie względem pożyczki z MFW.

Pomoc udzielana państwu członkowskiemu strefy euro będzie się opierać na rygorystycznym programie korekty gospodarczej i fiskalnej oraz na wnikliwej analizie zdolności obsługi zadłużenia przeprowadzanej przez Komisję Europejską i MFW, we współpracy z EBC.

Na tej podstawie ministrowie eurogrupy podejmą jednomyślną decyzję o udzieleniu pomocy.

W przypadku krajów uznanych za wypłacalne – na podstawie analizy zdolności obsługi zadłużenia przeprowadzonej przez Komisję Europejską i MFW, we współpracy z EBC – wierzyciele z sektora prywatnego byliby zachęceni do utrzymania swojego zaangażowania zgodnie z międzynarodowymi zasadami i w pełnej zgodności z praktykami MFW. Gdyby nieoczekiwanie pojawiły się oznaki niewypłacalności, dane państwo członkowskie będzie musiało negocjować ze swoimi wierzycielami z sektora prywatnego kompleksowy plan restrukturyzacyjny – zgodnie z praktykami MFW – w celu przywrócenia zdolności obsługi zadłużenia. Jeżeli dzięki tym środkom możliwe będzie osiągnięcie zdolności obsługi zadłużenia, europejski mechanizm stabilizacyjny będzie mógł udzielić wsparcia płynnościowego.

Aby ułatwić ten proces, od czerwca 2013 roku do warunków wszystkich nowych obligacji skarbowych emitowanych w strefie euro wprowadzone zostaną – tak, aby zachować płynność rynku – standardowe i identyczne klauzule wspólnego działania. Klauzule te byłyby spójne z klauzulami powszechnie stosowanymi na mocy prawa brytyjskiego i amerykańskiego w następstwie sprawozdania grupy państw G–10 na temat klauzul wspólnego działania, w tym z klauzulami zbiorczymi, które pozwalają na to, by wszystkie dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez dane państwo członkowskie były w negocjacjach uwzględniane łącznie. Umożliwiłoby to wierzycielom przyjęcie większością kwalifikowaną decyzji, na mocy której uzgodniono by prawnie wiążącą zmianę w warunkach płatności (moratorium, prolongatę terminu zapadalności, obniżkę stopy procentowej i/lub redukcję wartości nominalnej), w przypadku gdyby dłużnik nie był w stanie dokonać spłaty.

Państwa członkowskie będą dążyć do wydłużenia terminów zapadalności swoich nowo emitowanych obligacji w perspektywie średnioterminowej, by uniknąć nakładania się terminów refinansowania.

Ogólna skuteczność tych ram zostanie oceniona w 2016 roku przez Komisję we współpracy z EBC.

Powtarzamy, że udział sektora prywatnego na podstawie tych warunków nie będzie możliwy w żadnej formie do połowy 2013 roku.

Przewodniczący Rady Europejskiej, Herman van Rompuy, stwierdził, że jego propozycja nieznacznej zmiany Traktatu, która zostanie przedstawiona Radzie Europejskiej na jej kolejnym posiedzeniu, będzie odzwierciedleniem dzisiejszej decyzji”.

**OŚWIADCZENIE SZEFÓW PAŃSTW LUB RZĄDÓW STREFY EURO ORAZ
INSTYTUCJI UE**

Szefowie państw lub rządów strefy euro oraz instytucje UE wyraźnie zaznaczyli, zgodnie z poniższymi ustaleniami, że są gotowi dołożyć wszelkich niezbędnych starań, by zapewnić stabilność strefy euro jako całości. Euro jest i pozostanie jednym z najważniejszych elementów integracji europejskiej. W szczególności szefowie państw lub rządów wezwali do podjęcia zdecydowanych działań w następujących dziedzinach:

- a) **Pełne wdrożenie obowiązujących programów:** z zadowoleniem przyjmujemy godne uznania postępy w realizacji programu dotyczącego Grecji i uzgodnienie programu dostosowawczego dla Irlandii, w tym przyjęcie budżetu na rok 2011.
- b) **Utrzymanie odpowiedzialności budżetowej:** wszyscy zobowiązaliśmy się do rygorystycznego wdrażania zaleceń dotyczących polityki budżetowej, przy pełnym przestrzeganiu celów budżetowych na lata 2010 i 2011, i do korekty nadmiernych deficytów w uzgodnionych terminach.
- c) **Przyspieszenie reform strukturalnych sprzyjających wzrostowi:** jesteśmy zdecydowani przyspieszyć wprowadzanie reform strukturalnych sprzyjających wzrostowi.
- d) **Wzmacnianie paktu stabilności i wzrostu i wprowadzanie nowych ram nadzoru makroekonomicznego** od lata 2011 roku.
- e) **Zapewnienie dostępności odpowiedniego wsparcia finansowego za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej w oczekiwaniu na wejście w życie stałego mechanizmu:** odnotowujemy, że na wsparcie programu dotyczącego Irlandii przeznaczono tylko bardzo ograniczoną kwotę z Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej.

- f) **Dalsze wzmocnienie systemu finansowego** zarówno w odniesieniu do ram regulacyjnych i ram nadzoru, jak i prowadzenia nowych testów warunków skrajnych w sektorze bankowym.
- g) **Pełne wsparcie dla działań EBC:** wyrażamy wsparcie dla EBC jako niezależnej instytucji odpowiedzialnej za zapewnianie stabilności cen, rzetelne kształtowanie oczekiwań inflacyjnych i przyczynianie się tym samym do stabilności finansowej strefy euro. Zobowiązujemy się zapewnić niezależność finansową banków centralnych należących do eurosystemu.

W nadchodzących miesiącach doprecyzowane zostaną elementy tej strategii, tak by stanowiła kompleksowe narzędzie pozwalające – jako część naszego nowego zarządzania gospodarczego – stawić czoła wszelkim wyzwaniom.
